

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 18-10-27888 מנטפילד (1983) בע"מ נ' Sokolow S.A ואח'

תיק חיצוני :

לפני כבוד השופטים יהודית שבח, סג"נ, יונה אטדגי, שלומית יעקובוביץ

מעוררת מנטפילד (1983) בע"מ
ע"י ב"כ עוה"ד יוסף שפרינצק ושיזף למד

נגד

משיבה 1. Sokolow S.A
ע"י ב"כ עו"ד רואי נבות

משיבים פורמליים
2. הראל חברה לביטוח בע"מ
3. רשת חנויות רמי לוי שיווק השיקמה 2006 בע"מ
4. Dalibor Stipanac
5. CGLI PTE LTD
6. Patrick Trans d.o.o
7. MSC S.A

פסק דין

השופט ש. יעקובוביץ:

ערעור על החלטת בית משפט השלום בתל אביב-יפו (כב' השופטת א. בוסני) מיום 31.7.2018, בגדרה הורתה על ביטול היתר ההמצאה אל מחוץ לתחום השיפוט, אשר ניתן על ידה למערערת, ומכוחו שלחה האחרונה הודעה לצד שלישי נגד המשיבה 1 (להלן: "ההחלטה").

סקירת ההליכים שברקע ההחלטה

1. הבקשה להיתר המצאה אל מחוץ לתחום השיפוט הוגשה במסגרת תביעה כספית שהגישו המשיבים הפורמליים 2 ו-3, הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "המבטחת") ורשת חנויות רמי לוי שיווק השקמה 2006 בע"מ (להלן: "הקונה"), כנגד המערערת, מנטפילד (1983) בע"מ ואחרים, שעניינה במטען בשר מצון שהובל בהובלה יבשתית ומית ממפעל המשיבה 1, Sokolow S.A (להלן: "הספק"), בפולין לישראל ונפסל לשיווק בארץ על ידי משרד הבריאות בשל אי שמירה על טמפרטורה מתאימה בכל שלבי ההובלה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 18-10-27888 מנטפילד (1983) בע"מ נ' Sokolow S.A ואח'

תיק חיצוני :

2. בבסיס התביעה כנגד המערערת, שהינה תאגיד לשילוח מטענים בינלאומי ועמילות מכס, מונחות טענות התרשלות "בעבודת הובלת ו/או אחסנת ו/או שמירת ו/או בדיקת המטען ו/או בנקיטת הצעדים הדרושים לשמירת שלמותו ותקינותו של המטען" (ראו סעיף 12 לכתב התביעה – מע/3).
3. המערערת הגישה הודעה לצדדים שלישיים כנגד הספק וגורמים נוספים בשרשרת ההובלה היבשתית והימית לשיפוי/השתתפות (להלן: "ההודעה" - ראו מע/5) ועתרה בבקשה למתן היתר להמצאתה אל מחוץ לתחום השיפוט (להלן: "הבקשה" - ראו מע/6).
4. בהודעה ובבקשה נטען כי הספק הוא מי ש"ארז, המכיל לתוך מכולה ושיגר המטען נשוא התביעה לישראל באמצעות ייתר הצדדים להודעה" ואחראי עימם לאירוע הנזק הנתבע. לצדדים השלישיים, או מי מהם, מיוחסת, בין השאר, התרשלות "בכך שלא השתמשו באותה מומחיות ו/או שמירה על אותה זהירות אשר אדם סביר העוסק באותה מלאכה היה משתמש בה או שומר עליה בנסיבות הנדונות" וכן "בבדיקת כשירותה של המכולה ו/או מערכותיה ו/או באחזקת המכולה ו/או בשמירה על המכולה ו/או בפיקוח על תקינות כל מערכותיה ו/או בנקיטת כל הצעדים הדרושים על מנת שהמכולה תוכל לשמש ככלי קיבול כשיר לתובלה משולבת יבשתית וימית, לשמירת שלמותו ותקינותו של המטען החל ממועד המכלת המטען ועד לריקון המכולה ומסירת המטען לידי מקבליו" (ראו סעיף 9 להודעה וסעיפים 10-11 לבקשה).
- 4.1 באשר לעילת ההמצאה נטען כי הספק הינו בעל דין דרוש ונכון בתובענה שהוגשה כהלכה כנגד המערערת ואחרים בתחום המדינה, כך שחלה הוראת תקנה 500(10) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד – 1984 (להלן: "התקנות").
- 4.2 בהתייחס לפורום נטען כי "בית המשפט דן הינו פורום נאות לדון בתובענה ... שכן המטען נשוא התובענה הובל ארצה ובה נתגלה הנזק ובה גם מצויים עיקר ו/או חשובי העדים, לרבות השמאי, הרלבנטיים לתובענה, וכי ממילא יתקיים בפני כב' בית המשפט דיון בעניינין של" הנתבעות "באותו עניין ונושא" (ראו סעיף 17 לבקשה).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 18-10-27888 מנטפילד (1983) בע"מ נ' Sokolow S.A ואח'

תיק חיצוני :

הבקשה נתמכה בתצהירו של מר יגאל דור, המשמש כסמנכ"ל במערכת, בו שב ואימת את שנטען בהודעה ובבקשה.

5. בהחלטה מיום 1.11.2018, שניתנה במעמד צד אחד, נעתר בית משפט קמא לבקשה וניתנו הוראות באשר לאופן ביצוע ההמצאה והגשת כתבי הגנה (ראו מע/7).

6. ביום 6.3.2018 הגיש הספק בקשה לביטול היתר ההמצאה מחוץ לתחום השיפוט (ראו מע/8), בה נטען כי ניסיונה של המערערת "לגלגל את האחריות לפרשה זו" לפתחו, "הנו ניסיון שהוא מופרך מיסודו", זאת משאין חולק שהמכולה אינה שייכת לספק ואינה באחריותו, כך שאם תתקבל טענת הקונה כי היה כשל במערכת הקירור של המכולה, הרי שאין זה מעניינו של הספק ועל כן אין מקום להודעה לצד שלישי כנגדו.

לשיטת הספק הבקשה אינה "מגלה עילה כלל, וודאי שלא עילת תביעה ראויה" כנגדו, בין על פי הדין הפולני ובין על פי הדין הישראלי.

6.1 עוד נטען כי ההודעה לצד שלישי "כללית ביותר, ללא פירוט עובדתי, ללא טענות עובדתיות, תוך הכחשה גורפת של כתב התביעה העיקרי, ותוך חוסר אבחנה במתכוון, בין הצדדים השלישיים השונים ... שהינם משלחים/מובילים מטעמה של" שולחת ההודעה, היא המערערת, ונבחרו על ידה.

הבקשה לביטול ההיתר נתמכה בתצהירה של הגב' Agnieszka Przybylska, מי ש"הייתה צד לתכתובת שצורפה כנספחים לבקשה" ובה מסמכים שונים הנוגעים לעניין הטמפרטורה במכולה.

7. המערערת הגישה תגובתה לבקשה (ראו מע/9), הספק השיב לזו (ראו מע/10) וביום 14.6.2018 התקיים דיון במעמד הצדדים, במסגרתו "הוסיפו ופרסו משנתם" (ראו סעיף 14 להחלטה). יוער כי הצדדים ויתרו על חקירת המצהירים מטעמם.

החלטת בית משפט קמא

8. משהוגשה בקשה לביטול היתר ההמצאה שניתן במעמד צד אחד נדרש בית משפט קמא לדיון בבקשה המקורית De Novo (ראו ע"א 4601/02 ראדא תעשיות נ' Bodstray Company, פ"ד נח(2)

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 18-10-27888 מנטפילד (1983) בע"מ נ' Sokolow S.A ואח'

תיק חיצוני :

465) והורה על ביטול, זאת כפועל יוצא מקביעתו לפיה "הגם שהתקיים התנאי הראשון של חלופה 500(10) לתקנות, קרי "תובענה שהוגשה כהלכה כנגד אדם אחר, שהומצאה לו הזמנה כדין בתחום המדינה", הספק אינו "בעל דין נכון" או "דרוש" במובנה של התקנה ולא קיימת" למערערת "עילת תביעה ראויה לטיעון" כנגדו, "אף ברף המינימלי הנמוך של "שאלה רצינית" שיש לדון. למצער, מתעורר ספק לקיומה של שאלה כזו, אשר בגישה הזהירה שמצווה בה בית המשפט...ספק זה פעולה לטובת" המערערת וכנגד אילוזה להתדיין בישראל.

9. לכלל קביעה זו הגיע בית משפט קמא על יסוד התצהירים שהוגשו ולאחר שניתח את המסמכים שהוצגו לפניו, בהם תועדו נתונים ביחס לטמפרטורה שנמדדה במכולה בזמנים שונים – אישור Dalibor מיום 4.4.2016 לפיו המכולה שסופקה מכוילת לטמפרטורה 0 (נספח 3 לבקשה לביטול ההיתר – עמ' 111 לתיק מוצגי המערערת), טופס מסירת מטען הבשר מהספק לנהג המשאית (נספח 4 לבקשה לביטול ההיתר – מע/11), גרף טמפרטורה שנמדדה במכולה במהלך מספר ימים (מע/12), טופס CMR (נספח 5 לבקשה לביטול ההיתר – מע/13).

בירור ראייתי זה הביא את בית משפט קמא לכלל מסקנה לפיה "טמפרטורת המכולה בסיום המכלתה הייתה 0 מעלות צלזיוס, היינו בתחום הנדרש להובלת מטעם הבשר" ומשהכשל במערכת הקירור התגלה "שעות ארוכות לאחר שהמכולה עם המטען" יצאה את שטח מפעלו של הספק, "אין לומר שמתעוררת "שאלה רצינית" בנוגע" להתרשלותו וכי למערערת עילת תביעה טובה כנגדו, גם ברף הראייתי הנמוך הנדרש.

10. למעלה מן הצורך הוסיף בית משפט קמא ודחה את טענת הספק לפיה הפורום הנאות, המתאים והראוי לברור התובענה הוא בפולין, תוך קביעה כי הספק, המקיים קשרי מסחר רציפים עם לקוחו בישראל, יכול היה לצפות כי יתבע בה לדין.

טיעוני המערערת

11. לטענת המערערת שגה בית משפט קמא "כשקיים" משפט זוטא" מקדמי זה ולמעשה הכריע בשאלה העובדתית היכן ומתי ארע הכשל בקירור, כאשר בפניו עמדו ראיות חלקיות ומבלי שהתקיים דין הוכחות".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 18-10-27888 מנטפילד (1983) בע"מ נ' Sokolow S.A ואח'

תיק חיצוני :

על בית משפט קמא היה "לבחון היתכנות של הגרסאות שהוצגו ע"י הצדדים" ולהימנע מ"לקבוע מסמרות בשאלות עובדתיות" (ראו סעיף 20א. לעיקרי הטיעון – ההדגשה במקור).

11.1 עוד טוענת המערערת כי בית משפט קמא טעה "בקריאת הראיות שבפניו, דבר שגרם לקביעה העובדתית השגויה" לפיה הכשל במערכת הקירור אירע שעות לאחר יציאת המכולה מחצרי הספק. כך גם נפלה מלפניו שגגה כשנסמך על ההסבר שניתן בתצהירה של המצהירה מטעם הספק באשר לטמפרטורה שנמדדה בזמן ההמכלה, "על אף שברור כשמש" שכל האמור על יד הינו עדות מפי השמועה (ראו סעיפים 20ב, 20ג לעיקרי הטיעון).

11.2 לשיטת המערערת, כפי שהדגיש בא כוחה בדיון לפניו, די בנתוני הטמפרטורה הסותרים העולים מהמסמכים שהוצגו, לרבות ובמיוחד תעודת מסירת המטען שנערכה על ידי הספק (מע/11), המעוררים מחלוקת הצריכה בירור והכרעה, כדי להרים את הנטל המוטל עליה בשלב דיוני זה.

טיעוני הספק

12. הספק מטבע הדברים תומך וסומך עמדתו על ההחלטה. לעמדתו אין מקום להתערב בקביעתו העובדתית של בית משפט קמא לפיה התקלה במערכות הקירור של המכולה ארעה במהלך ההובלה ועל כן אין ולא יכולה להיות עוד מחלוקת שלאור תנאי הסכם הרכישה ומשסופק בשר תקין, מילא הספק אחר כל חיוביו ויצא ידי חובתו.

12.1 עוד ובנוסף טוען הספק כי "כל הגורמים בשרשרת השינוע/הובלה, מחצר המפעל בפולין, ועד לישראל (המכולה, משאית המכולה, נהג המשאית/מכולה, האונייה, וכו') אינם" מטעמו של הספק ואין לו קשר משפט עימם "וכי נבחרו על ידי" המערערת או מי מטעמה, ומשכך "אין כל בסיס או עילה להודעת צד ג'".

12.2 בדיון לפניו חזר בא כוח הספק והדגיש כי קיימת הודאת בעל דין של Dalibor (חברת שירותי שילוח והובלה בפולין) ביחס לתקלה שארעה בקירור המכולה במהלך הנסיעה, אשר יש בה כדי לשמוט את המסד תחת כל טענה בדבר אחריות הספק. כאן המקום לציין כי טרם הוגש כתב הגנה להודעה לצד ג' ששלחה המערערת גם ל- Dalibor.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 18-10-27888 מנטפילד (1983) בע"מ נ' Sokolow S.A ואח'

תיק חיצוני :

דיון והכרעה

13. לאחר שנתתי דעתי לטיעוני הצדדים בכתב ובעל פה, כמו גם לכתבי בי-דין שהונחו לפני בית משפט קמא על נספחיהם, באתי לכלל דעה כי דין הערעור להתקבל, זאת משלדידי עמדה המערערת בנטל המוטל על שכמה בבקשה למתן היתר להמצאה מחוץ לתחום, כפי שיבואר להלן.

14. היתר להמצאה מחוץ לתחום השיפוט נדרש מקום שהנתבע אינו כפוף לשיפוט המדינה מחמת שאינו מצוי בגבולותיה ובית המשפט אינו יכול לרכוש בעניינו סמכות שיפוט באחת מדרכי ההמצאה הקבועות בפרק ל"ב לתקנות. מכוח המצאה על פי ההיתר רוכש בית המשפט בישראל סמכות שיפוט על הנתבע הזר ומרחיב את תחום שיפוטו.

15. הוראת תקנה 500 לתקנות עניינה ב"המצאה מחוץ לתחום השיפוט" ובה נקבעה רשימה סגורה של עילות, אשר בהתקיים אחת מהן לפחות מוסמך בית המשפט להטיל מרותו על הנתבע הזר.

15.1 על מבקש היתר המצאה מחוץ לתחום השיפוט מוטל הנטל להוכיח כי עניינו בא למצער בגדר אחת העילות המנויות בתקנה 500 לתקנות ("עילת המצאה") וכי עומדת לו עילה לגופו של ענין – "שאלה רצינית" שיש לדון בה ("עילת תביעה").

באשר ל"עילת ההמצאה" על מבקש ההיתר לשכנע שבידו "good arguable case" - "תביעה הראויה לטיעון" – "רמת הוכחה נמוכה מזו הנדרשת בהליך אזרחי רגיל, קרי, מאזן הסתברויות" ובאשר לסיכויי ההצלחה בתביעה – "עילת התביעה" – על המבקש לשכנע כי "התובענה אינה טורדנית או תובענת סרק ... סטנדרט נמוך יותר מ"תביעה הראויה לטיעון"', כל זאת מהטעם ש"אין להפוך את הדיון בהיתר ההמצאה לדיון מלא ומקיף בעילת התובענה, כפי שעוד ייעשה בגדר ההליך העיקרי, עם היתר ההמצאה יעמוד על כנו" (ע"א 9725/04 אשבורן חברה לסוכנויות ומסחר בע"מ נ' CAE Electroics Ltd (2007)).

15.2 בהתקיים אחת או יותר מהחלופות המנויות בתקנה 500 לתקנות רשאי בית המשפט להתיר המצאת כתבי בי-דין אל מחוץ לתחום המדינה – רשאי בית המשפט אך אינו חייב.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 18-10-27888 מנטפילד (1983) בע"מ נ' Sokolow S.A ואח'

תיק חיצוני :

לבית המשפט מסורה סמכות שבשיקול דעת אם להתיר את ההמצאה, כאשר בין שיקוליו יביא את שאלת "נאותות הפורום" – האם בית המשפט הישראלי הוא הפורום הנאות לדין בתובענה.

(ראו בנוסף לעניין המבחן התלת שלבי להכרעה בבקשה למתן היתר המצאה מחוץ לתחום השיפוט רע"א 9328/12 נירימליק נ' חברה באחריות מוגבלת סובורובה (2013))

16. הוראת תקנה 500(10) לתקנות, עליה סמכה המערערת בקשתה להיתר המצאה מחוץ לתחום השיפוט, קובעת כי היתר המצאה יינתן מקום שבעל הדין הזר "הוא בעל דין דרוש או בעל דין נכון, בתובענה שהוגשה כהלכה כנגד אדם אחר, שהומצאה לו הזמנה כדין בתחום המדינה". תקנה זו חלה אף בהתייחס למשלוח הודעה לצד שלישי (ראו רע"א 7102/10 רואים עולם החברה להגנת הטבע בע"מ ואח' נ' פבל פרלמוטר ואח', (2012)).

16.1 דומה כי אין חולק ש"התובענה", במסגרתה הוגשה ההודעה לצד שלישי והתבקש היתר ההמצאה מחוץ לתחום השיפוט, הוגשה כהלכה כנגד המערערת, לה הומצאה הזמנה כדין בתחום המדינה. משכך נותר, איפוא, לבחון באם הספק הינו "בעל דין דרוש" או "בעל דין נכון" - "המבחן שנקבע לצורך הכרעה בשאלה עם הצד הזר הינו "בעל דין דרוש, או בעל דין נכון", הוא אם היה בית-המשפט מוסמך לברר את עילת התביעה נגד הצד הזר לו ישב בארץ, ואם היה ראוי לברר את התובענה עם התובענה הנידונה בארץ (ע"א 98/67 ליבהר נ' "גזית ושחם" חברה לבנין בע"מ)" (רע"א 5150/02 ד"ר ויינברג ואח' נ' ביילס ואח', פ"ד נח(2) 205 (2003))

16.2 נוכח טענות המערערת לפיהן הספק נמנה על הגורמים האחראים לנזק שנגרם למטען הבשר שסיפק (ראו טענות ההתרשלות בהודעה לצד שלישי ובבקשה), נזק בגינו נתבעה המערערת, הרי שמבלי להידרש בעת הזו לסיכויי הטענות להתקבל, דומה כי לאור הנטל המוטל על כתפיה לעת הזו, די בהן לבסס קביעה לפיה הספק הינו בעל דין דרוש ונכון בתביעה.

לו היה הספק בעל דין ישראלי או שהיה בעל דין זר, אשר ניתן להמציא לו את ההודעה לצד שלישי מבלי להיזקק להיתר המצאה מחוץ לתחום השיפוט (סוכן או מורשה בארץ), לא היה כל קושי בנסיבות לשלוח הודעה לצד שלישי כנגדו, בהתאם להוראת תקנה 216 לתקנות -

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 18-10-27888 מנטפילד (1983) בע"מ נ' Sokolow S.A ואח'

תיק חיצוני :

"מי הוא, אם כן, בעל דין זה, אשר יראה כבעל דין דרוש או נכון בתובענה? מדובר בבעל דין אשר היה נחשב צד נכון לתביעה יחד עם הצד היושב בארץ, במקרה בו שניהם היו יושבים בארץ. כדי לקבוע מיהו בעל דין זה נוסחו בפסיקה שתי שאלות משנה המבוססות על ההנחה כי הצד הזר היה יושב בארץ: האם היה בית המשפט מוסמך לברר את עילת התביעה נגד הצד הזר; והאם התביעה נגד הצד הזר הייתה ראויה להתברר ביחד עם התביעה נגד הצד היושב בארץ. אם נמצא כי יש לענות בהן על שתי השאלות, יהא מקום לקבוע כי הצד הזר הוא בבחינת בעל דין נכון או דרוש בתביעה" (רע"א 3872/04 ד"ר נחמן וילנסקי נ' Metallurgique de Gerzat S.A, פ"ד נט(1), 24 (2004))

16.3 בית משפט קמא הקדים את המאוחר שעה שנדרש בשלב בחינת "עילת ההמצאה" לקביעת ממצאי עובדה בשאלה קרדינלית בתובענה כולה – אימתי החלה תקלת הקירור במכולה – מחלוקת, אשר הבקשה אינה האכסניה לבירורה, הן מהטעם שהמסכת הראייתית לא נפרסה במלואה והן מהטעם ש"רמת ההוכחה" הנדרשת לשלב דיוני זה שונה בתכלית מזו לה תידרש התובעת בהוכחת תביעתה והמערערת בהוכחת טענותיה בהודעה לצד שלישי לגופה. בירורה של מחלוקת זו הצריך הגשתן של ראיות באופן שונה בתכלית מהצגתן לפני בית משפט קמא. בעוד שלצורך בירור הבקשה הוגשו המסמכים המתעדים מדידת טמפרטורות שונות בנקודות זמן כאלו ואחרות ב"חיי המטען" שלא על ידי עורכיהם, כך שלא יכולים היו לשמש ראיה בעלת משקל לאמיתות תוכנם, הרי שבשלב בירור התביעה ו/או ההודעה לצד שלישי היו עורכיהם נדרשים לחקירה לצורך אימות ועימות תוכנם. עורכי המסמכים ומי שהיו מעורבים באופן אישי בהמכלת המכולה במטען הבשר בחצרי הספק ובהמשך בשינועה מחצריו לנמל, היו, מן הסתם, נקראים לעדות ושוטחים גרסתם לפני בית המשפט בכל אותם עניינים הצריכים להכרעה במחלוקת, כל זאת תחת תצהירה של הגב' Agnieszka Przybylska, אשר, על פניו, כל האמור בו ואשר נועד, בין השאר, ליתן הסבר לטמפרטורה שנמדדה במכולה טרם יציאתה מחצרי הספק (3.8 מעלות צלזיוס - ראו נספח 4 לבקשה לביטול ההיתר – מע/11), אינו מידיעתה האישית.

די, לדידי, במחלוקת שנתגלעה באשר למועד בו החלה התקלה, העולה מתוך נתוני טמפרטורה שונים המתועדים בראיות שהוצגו (לרבות ובמיוחד הטמפרטורה שנמדדה במכולה טרם יציאתה מחצרי הספק – 3.8 מעלות צלזיוס - טופס מסירת מטען הבשר מהספק לנהג המשאית נספח 4 לבקשה לביטול ההיתר – מע/11), לקביעה כי למערערת "תביעה ראויה להידון", מבלי להידרש, בשלב דיוני זה, להכריע בה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 18-10-27888 מנטפילד (1983) בע"מ נ' Sokolow S.A ואח'

תיק חיצוני :

1 הקביעה לפיה "טמפרטורת המכולה בסיום המכלתה הייתה 0 מעלות צלזיוס, היינו בתחום הנדרש
2 להובלת מטען הבשר" ובעקבותיה המסקנה כי התקלה במערכת הקירור ארעה במהלך התובלה
3 היבשתית ול"סוקולוב (הספק – ש.י.) אין קשר לכך", הקדימו את זמנן.
4

5 בית משפט קמא הפך את הדיון בהיתר ההמצאה לדיון מלא, עם זאת בחסר ראייתי, בעילת ההודעה לצד
6 שלישי (ראו סעיפים 21 עד 27 להחלטה) ובהחלטתו דחה למעשה את ההודעה לצד שלישי מחמת "העדר
7 עילה", מקום שעל פי הפסיקה הנוהגת לא לכך נדרש (ראו ע"א 9725/04 אשבורן חברה לסוכנויות
8 ומחר בע"מ נ' CAE Electroics Ltd (2007) וכן רע"א 3872/04 ד"ר נחמן וילנסקי נ'
9 Metallurgique de Gerzat S.A, פ"ד נט(1), 24 (2004), רע"א 6403/14 שירות מזור א' לתקון
10 ושפוז מוצרי חשמל ביתיים בע"מ נ' Whirlpool Europe Italy (2015)).
11

12 16.4 בראי האמור לעיל, סבורתני כי אין מקום וצורך לדון בטענות המערערת הנוגעות לטעויות שנפלו
13 מלפני בית משפט קמא "בקריאת הראיות", כמו גם בטיעוני הצדדים לפנינו שעניינם בניתוח אותן "ראיות".
14

15 17. באשר ל"עילת התובענה", קרי; סיכויי ההצלחה בהודעה לצד שלישי, הרי שעל המערערת לשכנע
16 כי אין המדובר בתביעת סרק טורדנית ודומה עלי כי עמדה בנטל זה, בהינתן כל המבואר מעלה.
17 שאלת גבולות אחריותו של הספק, אשר המכיל את המכולה, בנסיבות, היא שמונחת בבסיס ההודעה לצד
18 שלישי ולדידי מענה לה מצדיק ומצריך בירור עובדתי ומשפטי.
19 יוער ויודגש כי התובעים - המבטחת והקונה, בחרו מטעמיהם (שלא בוארו) לא לתבוע את הספק ועל כן
20 אחריותו של זה תוכל להתברר אל מול כל הגורמים המעורבים בשינוע מטען הבשר רק במסגרת ההודעה
21 לצד שלישי.
22

23 18. עניין אחרון אליו יש להידרש הוא שאלת נאותות הפורום הישראלי.
24 בית משפט קמא מצא לדחות את טענת הספק לפיה הפורום הישראלי אינו הפורום הנאות, תוך קביעה
25 כי הוכח לפניו שהספק מקיים קשרי מסחר רציפים עם לקוחות בישראל ומשכך יכול היה לצפות שיתבע
26 לדין בארץ.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 18-10-27888 מנטפילד (1983) בע"מ נ' Sokolow S.A ואח'

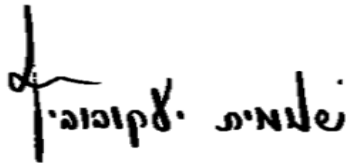
תיק חיצוני :

עוד ובנוסף עמד בית משפט קמא על המגמה העולה מהפסיקה הנוהגת לצמצם קבלתה של "טענת פורום לא נאות" בהקשרים מסחריים ובכלל, זאת לאור ההתפתחויות באמצעי התחבורה ובדרכי התקשורת, התפתחויות אשר מכוחן העולם כולו הולך והופך ל"כפר אחד גדול".

נימוקיו של בית משפט קמא יפים ומקובלים עלי ומוצאת אני להוסיף עליהם שיקולים שבמדיניות משפטית ראויה – בירור חבותם של כל הגורמים המעורבים בהובלת מטען הבשר בהליך משפטי אחד, בפני אותו פורום, באופן שיש בו כדי להפחית עלויות ולמנוע הכרעות סותרות.

(ראו לעניין השיקולים הצריכים להכרעה בשאלת נאותות הפורום הישראלי ע"א 2705/97 הגבס א' סיני (1989) בע"מ נ' The Lockformer Co, פ"ד נב(1) 109 (1998)).

19. בהינתן כל האמור לעיל אמליץ לחברי לקבל את הערעור.

שלומית יעקובוביץ, שופטת
17

השופט י. שבח:

1. כפי שצינה חברתי השופטת יעקובוביץ, היה על המערערת להראות, על מנת להותיר על כנו את היתר ההמצאה מחוץ לתחום, כי יש באמתחתה "תביעה ראויה לטיעון" כלפי הספק, המעוררת "שאלה רצינית" הראויה לבירור במסגרת התביעה שהוגשה נגדה בארץ.

גורל הערעור תלוי לטעמי במענה לשאלה מהו היקפו של נטל זה, והאם המערערת עמדה בו.

2. על מנת לעמוד בנטל הנדרש לקבלת היתר ההמצאה על מבקש ההיתר לעמוד בשניים: האחד - הפירוט הנדרש בכתב הטענות. מצופה מהעותר לתאר את המעשה או המחדל המיוחס לבעל הדין הזר ואשר בגינו מתבקשת הבאתו ארצה, הכשל שנפל במעשה או מחדל זה, וכיצד היה מצופה ממנו לפעול על מנת לעמוד בסטנדרט ההתנהגות הסבירה.

זהו הבסיס מעליו אין ניתן לדלג.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 18-10-27888 מנטפילד (1983) בע"מ נ' Sokolow S.A ואח'

תיק חיצוני :

1 וכפי שידענו ממושכלות ראשונים: "על התובע לתאר בכתב התביעה את העובדות העיקריות המהוות
2 את עילת התובענה, ובפרט כאשר עניינה עוולת רשלנות, כבמקרה דנא, שבה נדרשת הקפדה יתירה
3 בתיאור העובדות והתאריכים הרלבנטיים, כך 'שלא יהא לנתבע ספק, מפני מה עליו להתגונן'... אין
4 לקבל את העולה מטענת המבקשים, כי המשיבים יבינו ויבנו בעצמם עילה חדשה, ויחברו אחת לאחת
5 פיסות מידע הפזורות במסמכים – שעה שהמבקשים עצמם לא עשו כן מתחילה. אין צד להתדיינות
6 לעומתית אמור לעשות את מלאכת יריבו" (רע"א 8667/06 המוסד לביטוח לאומי נ' האחים ישראל
7 בע"מ ואח', פסקה ד, ניתן ב-17.12.2006).

8 אין די בטענה כללית, או בטענות שאינן מבחינות בין המעשים השונים של כל אחד ואחד מבעלי הדין
9 הזרים, עת ההיתר מבוקש כלפי אחדים.

10 השני - פרישת מסכת ראייתית תומכת כלשהי. אמנם "אין המבקש חייב להראות את מוצקות העילה
11 באותה מידת ודאות הדרושה במשפט" (רע"א 3872/04 וילנסקי נ' Metallurgique de Gerzat
12 (S.A.)), גם "אין להפוך את הדיון בהיתר ההמצאה לדיון מלא ומקיף בעילת התובענה, כפי שעוד
13 ייעשה בגדר ההליך העיקרי, עם היתר ההמצאה יעמוד על כנו" (ע"א 9725/04 אשבורן חברה
14 לוסכנויות ומסחר בע"מ נ' CAE Electroics Ltd (2007)), אך עדיין יש להביא הוכחה הגם שב"רפ
15 ראייתי קל למדי" (רע"א 6403/14 שירות מזור א' לתקון ושפוך מוצרי חשמל ביתיים בע"מ נ'
16 Whirlpool Europe S.R.L Italy, פסקה 15) התומכת בטענה הנטענת נגד בעל הדין הזר.

17
18 3. ויודגש, אין לטעות ולסבור כי די בנטל הנדרש לצורך הדיפת בקשה לדחייה על הסף, שאז די לו
19 לתובע לשכנע את בית המשפט כי אם יוכיח את כל האמור בכתב התביעה יוכל לזכות בסעד המבוקש,
20 כולו או מקצתו.
21 שלב ההוכחה כבר כאן.

22 על מבקש ההיתר להציג ראיות "ממש", שמשקלן אמנם נמוך כאמור ממאזן ההסתברות הנדרש במשפט
23 האזרחי, אך כאלו שיהא בכוחן לשכנע את בית המשפט כבר בשלב המוקדם הזה בדבר קיומה של טענה
24 רצינית נגד בעל הדין הזר. כך נהג בית המשפט בעליון בע"א 9725/04 אשבורן נ' CAE Electroics
25 Ltd (המובא בפסקה 15 לפסק דינה של חברתי) עת הכריע בשאלה אם הוכחה "תביעה ראוייה לטיעון"
26 על יסוד החומר הראייתי שהונח בפני הערכאה הדיונית. לאחר שבחן את הודעת הדוא"ל עליה נסמכה
27 המבקשת, את התצהיר שהוגש ע"י מי מטעמה, תוך "קריאת התכתובת שבין בעלות הדין", קבע: "הגענו
28 למסקנותינו האמורות תוך שהעמדנו לנגד עינינו את המבחן של 'תביעה הראויה לטיעון', וזאת על

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 18-10-27888 מנטפילד (1983) בע"מ נ' Sokolow S.A ואח'

תיק חיצוני :

1 **יסוד התשתית העובדתית** שהונחה על ידי בעלות הדין תשתית זו הינה מוגבלת מטבע הדברים,
2 **שהרי ההליך התנהל, כמקובל, על יסוד תצהירים וחקירות של המצהירים בלבד** (ההדגשה שלי).
3 הנה כי כן, אכן נדרש בירור עובדתי. לא מובנת אפוא הטרוניה שהופנתה כלפי הערכאה קמא לפיה קיימה
4 "משפט זוטא", שכן בית משפט קמא עשה מלאכתו נאמנה וערך בירור ראיתי כנדרש.
5
6 4. אבחן אפוא האם קיימה המערערת את שתי הדרישות לעיל. אפתח בראשונה שעניינה הפירוט
7 הנדרש בכתבי הטענות.
8 עיון בהודעה לצד שלישי, כמו גם בבקשה להיתר המצאה, מעלה כי אלו הוגשו נגד חמישה צדדים
9 שלישיים, חמש חברות, שמקום מושבן מעבר לים: האחת - ספקית הבשר מפולין (היא המשיבה), השנייה
10 - חברת שילוח מסלובניה, השלישית - חברת שילוח ותובלה שמקום מושבה בסינגפור, הרביעית - חברת
11 תובלה יבשתית פולנית, הבעלים של המשאית/מכולה בה הובל הבשר מחצרי הספק אל הנמל, החמישית -
12 חברת שיט, הבעלים של האנייה בה הובל הבשר לנמל בישראל.
13 חרף השוני בין הצדדים השלישיים השונים, מהותם ותפקידם המיוחד בשרשרת השילוח, איגדה
14 המערערת את כולם בחבילה אחת, ואת עילות התביעה, הכלליות, הסתמיות יש לומר, ייחסה לכולם
15 בצוותא, בלא אבחנה בין אחריות חברות השילוח המעורבות, בין אחריות הבעלים של המכולה בה
16 התגלתה תקלת הקירור, לבין האחריות המיוחדת לספק הבשר.
17 וכך ניסחה המערערת את טענותיה: "הנזק ארע כתוצאה מרשלנות הצד השלישיים או מי מהם... בכך
18 שלא השתמשו באותה מומחיות ו/או שמירה על אותה זהירות אשר אדם סביר העוסק באותה מלאכה
19 היה משתמש בה או שומר עליה בנסיבות הנדונות" (סעיף 9.2 להודעה); "הצד השלישיים או מי מהם
20 התרשלו בבדיקת כשירותה של המכולה ו/או מערכותיה ו/או באחזקת המכולה ו/או בשמירה על
21 המכולה ו/או בפיקוח על תקינות כל מערכותיה ו/או בנקיטת כל הצעדים הדרושים על מנת שהמכולה
22 תוכל לשמש ככלי קיבול כשיר לתובלה משולבת יבשתית וימית, לשמירת שלמותו ותקינותו של
23 המטען החל ממועד המכלת המטען ועד לריקון המכולה ומסירת המטען לידי מקבליו ו/או בטיפול ו/או
24 בהמכלת ו/או בהובלת ו/או בפריקת ו/או באחסנת ו/או בשחרור המטען..." (סעיף 9.3 להודעה); "הצד
25 השלישיים או מי מהם לא ביצעו בדיקות..." (סעיף 9.5 להודעה); "הצד השלישיים או מי מהם ידעו ו/או
26 היה צריך לדעת את מהות ו/או שווי ו/או טיבו ו/או רגישותו של המטען..." (סעיף 9.6 להודעה); וכן
27 הלאה וכן הלאה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 18-10-27888 מנטפילד (1983) בע"מ נ' Sokolow S.A ואח'

תיק חיצוני :

הכל בכל מכל כל. טענות כלליות למכביר, מרביתן בגדר כותרות, ללא הפרדה בין הצדדים השונים, ללא התייחסות ספציפית לצד שלישי מסוים; ללא פירוט עובדתי התומך בטענת הרשלנות. לא פורט אם הכשל נפל בטמפרטורת הבשר בשלב ההמכלה, האם בשלב הובלת הבשר במשאית אל הנמל, או שמא בשלב הובלתו באנייה לחופי הארץ. ובפרט - לא נטען מה פגם מצאה המערערת בהתנהלות הספק. מה היה צריך לעשות ולא עשה. להסיר ספק, לתובעת בהליך העיקרי אין כל טענה נגד תקינות הבשר שסופק ע"י הספק (נמסר "כשהוא במצב שלם טוב ותקין" - סעיף 7 לתביעה), וגם המערערת לא מעלה בהודעה לצד שלישי שהגישה כל טענה לעניין תקינותו ואיכותו. בה בעת גם אין טענה ספציפית שהספק אישר את ההמכלה בטרם בדק את הטמפרטורה במכולה, אין טענה שאישר את ההמכלה חרף טמפרטורה מסוימת ששררה במכולה, אף לא פורטו אילו חובות מוטלות על ספק הבשר עד לסיום ההמכלה למשאית שהוזמנה ע"י חברות השילוח, ואילו מהן הופרו על ידו במקרה הנדון. המערערת, נמנעה מלהגדיר במדויק את טענותיה כלפי הספק, ולא הציגה גרסה בדבר אופן הפעולה שהיה מצופה ממנו, כיצד סטה מהנדרש, תוך פירוט ההתרשלות והקשר הסיבתי, והסתפקה בטענות כלליות בלבד ללא פירוט עובדתי כלשהו היכול לשמש להן אדן תומך. הספק המעיין בהודעה לצד שלישי אותה מבוקש להוציא נגדו, אינו יכול לדעת מהן הטענות המועלות כנגדו, ועל מה הן מבוססות, עליו לנחשן. הטענה לעניין הטמפרטורה של המכולה בעת ההמכלה עולה לראשונה מפי המערערת רק במסמך ה"תגובה לבקשה לביטול היתר ההמצאה" שהגישה, תוך הסתמכות על אחד מהנספחים שצורפו ע"י הספק לבקשתו לביטול היתר ההמצאה, ואף אינה מגובה כלל בתצהיר. המערערת כשלה אפוא כבר במשוכה הראשונה.

5. ובאשר להוכחת "תביעה ראויה לטיעון" כלפי הספק, במובחן מעילת תביעה נגד הצדדים השלישיים האחרים, כזו המעוררת "שאלה רצינית" הראויה לבירור. בחינת הראיות שעמדו בפני בית משפט קמא, ואין ניתן לדלג על בחינה זו, מעלה שהמערערת כשלה אף כאן. עמדתי לעיל על הנוסח הכללי הרחב, המכיל טענות כלליות בלבד, בו מתאפיינות הן ההודעה לצד שלישי והן הבקשה להיתר ההמצאה. אלא שגם התצהיר שתמך בבקשה להיתר ההמצאה (מטעם סמנכ"ל המערערת מר יגאל דור) ואשר אמור היה להתמקד בעובדות הרלבנטיות התומכות באותן הטענות, לוקה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 18-10-27888 מנטפילד (1983) בע"מ נ' Sokolow S.A ואח'

תיק חיצוני :

1 באותו הכשל. המצהיר מפרט את דבר הגשת התביעה, את מיהות בעלי הדין, חוזר על הטענות הכלליות
2 המיוחסות לכל הצדדים השלישיים בצוותא, כפי התיאור המופיע בהודעה לצד השלישי, ומייחס לכולם,
3 בלי אבחנה, כשל בכל שלבי שרשרת השינוע: באספקה, בטיפול, בהובלה באחסון ובמסירה.
4 ועובדה או מחדל ספציפיים המיוחסים לספק - אין.

5 המצהיר לא מציין מהי אותה תקלה שארעה בגינה נפסל הבשר ומתי ארעה- בכלל, ומהו המעשה או
6 מחדל בו כשל הספק- בפרט, לרבות פירוט אותן ה"בדיקות" שספק הסחורה צריך היה לבצע לעמדתו
7 במכולה של המוביל שהמערערת עצמה בחרה. המצהיר גם לא מתמודד עם גרף הטמפרטורה שבדוח
8 השמאי המראה כי הטמפרטורה שנמדדה במכולה בשעה 6:00 בבוקר, קרי כשעתיים וחצי קודם ליציאת
9 המכולה, הייתה 1.15 מעלות, וכזו הייתה עד לעזיבת המשאית את מפעל הספק.

10 האם החסר הושלם בתצהיר התשובה לבקשת ביטול היתר ההמצאה שהגיש הספק? לא ולא. את
11 התשובה לבקשה תמכה המערערת בתצהיר נוסף מטעם מר דור, אך לקוני הפעם, המחזיק 4 סעיפים
12 בלבד, ואין בו דבר וחצי דבר לעניין חבות הספק או לכשל שנפל בקירור הבשר בהליך שינועו לישראל.
13 התצהיר מתייחס כולו לשאלת הפורום הנאות עת נטען כי המשיבה "סיפקה ומספקת עשרות מכולות
14 בשר מצונן בשנה לישראל...מקיימת קשר מסחרי רציף וער עם גורמים בישראל".

15
16 6. גם הראיות שהוגשו בבית משפט קמא ע"י הספק והמדינה, אין די בהן כדי למלא את החסר
17 ולהוכיח קיומה של תביעה ראויה לדיון. להיפך.

18 מהמסמכים הרלבנטיים לתהליך המכר והשילוח שהוגשו בבית משפט קמא, עולה שתפקידה של המשיבה
19 צומצם לאספקת הבשר. אין לה יד ורגל בהליך השילוח/שינוע מחצר מפעלה החוצה לו. מי שהייתה
20 אחראית לשילוח ודאגה להזמנת המשאית והמכולה הייתה לא אחרת מאשר המערערת. המערערת גם
21 לא טוענת כי בבשר שסיפקה המשיבה נפל פגם, או שבטרם החלה פעולה ההמכלה הטמפרטורה שלו
22 הייתה גבוהה מהנדרש.

23 אדרבה. מטופס מסירת המטען CMR (נספח 5 בבית משפט קמא) עולה שהטמפרטורה של הבשר בעת
24 מסירתו הייתה אפס מעלות, וכי תהליך ההמכלה נמשך החל מהשעה 07:20 ועד לשעה 08:05 קרי, ארך
25 45 דקות בסך הכל.

26 בנספח 3 מיום 04.04.2016 מאשר צד ג2 כי ניקה את המכולה, וכי הטמפרטורה בה כוילה לאפס מעלות.
27 גם הנספח לדו"ח השמאי, גרף הטמפרטורה הממוכן, שצורף למסמכי המדינה, תומך בטענת הספק כי
28 הכשל בקירור המכולה ארע לכאורה לאחר סיום תהליך ההמכלה. הרישומים המתייחסים ליום ההמכלה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 18-10-27888 מנטפילד (1983) בע"מ נ' Sokolow S.A ואח'

תיק חיצוני :

1 (05.04.2016) ולשעת ההמכלה הם אלו: שעה 06:00 בבוקר- 1.15 מעלות; שעה 07:00 הטמפרטורה
2 היא בין 0.61 מעלות לבין 0.76 מעלות, שעה 08:00 הטמפרטורה היא בין 0.56 מעלות לבין 0.63
3 מעלות. (המערערת מסכימה שעד 2 מעלות הטמפרטורה עונה על הנדרש). רק בשעה 09:00
4 הטמפרטורה עולה ל 4.51- 5.98 מעלות, אלא שהליך ההמכלה הסתיים כבר שעה קודם לכן, בשעה
5 08:05 שאז עזבה המשאית את המפעל ויצאה לדרכה. שעת העזיבה ("DEPARTURE") – 08:05 -
6 מצוינת גם בפרוטוקול העמסה מיום 05.04.2016 (נספח 4 בבית משפט קמא). בשעה זו הטמפרטורה
7 שנמדדה מקריאת החיישנים היתר פחות ממעלה אחת.
8

9 7. על פרוטוקול ההעמסה לעיל (ערוך בכתב יד בשפה הפולנית) שהוגש ע"י הספק נסמכת
10 המערערת, למעשה על רישום בכתב יד של נהג המשאית "טמפרטורה של המשאית **+3.8 מעלות**",
11 המוכיח לטעמה כי הספק אפשר את ההמכלה אף שהטמפרטורה במשאית הייתה 3.8 מעלות.
12 אלא שהספק, שהתוודע לטענה המועלית נגדו רק עם הגשת תשובת המערערת לבקשת הביטול, הגיש
13 תצהיר תשובה מטעם המצהירה המקורית הגב' Agnieszka Przybylska שכלל התייחסות לפרוטוקול
14 ההעמסה לעיל, בו נטען כי "**מנטפילד מטעה בפרשנות הפרוטוקול העמסה. הטמפ של 3.8 צלזיוס לא**
15 **הייתה הטמפ' של המכולה בעת ההעמסה, אלא הטמפ' בתוך המכולה לאחר פתיחת דלת המכולה**
16 **וחיבורה לרמפת ההטענה. הטמפ' של המכולה לפני פתיחת דלת המכולה נבדקה והייתה בתחום**
17 **המותר שבין 0 ל-2 מעלות צלזיוס. נורמלי לחלוטין, שלאחר פתיחת דלת המכולה, כאשר הטמפ'**
18 **בחוץ גבוהות יותר הטמפ' הפנימית במכולה מעט תעלה**".

19 המערערת מצדה לא עשתה דבר לשלול את נכונות הדברים, שעולים לכאורה בקנה אחד עם נספח 3
20 לעיל, ויתרה על חקירתה הנגדית של המצהירה, גם לא הציגה ראיה סותרת. לטענת המערערת בדיון
21 בערעור לפנינו לפיה ויתרה על חקירת המצהירה "**ויתרנו לפי המלצת בית משפט**" (פרוטוקול עמוד 3
22 שורה 17), לא נמצאו תימוכין, והפועל היוצא המתבקש מההימנעות מהחקירה הוא כי מדובר בעדות בת
23 תוקף שמעמדה נתון לשיקול דעת בית המשפט. טיעונו של ב"כ המערערת במהלך הדיון בערעור לפיו
24 "**אני קצת מבין, כי אני עוסק בזה כמה שנים**" (פרוטוקול עמוד 4 שורה 12), ו"**אותי למדו שספק שעוסק**
25 **במכר טובין בינלאומי של סחורה מצוננת, כשפותחים מכולה דבר ראשון נכנסים פנימה סוגרים את**
26 **הדלתות משאירים קצת חרך בשביל אור ועושים מדידת טמפרטורה**" (פרוטוקול, עמוד 10, שורות 16-
27 18), אינו יכול לרפא את שהוחסר, מה גם שהתשובה אינה ממן העניין משהטענה הייתה שכשפותחים
28 את דלת המכולה לצורך ההעמסה, מטבע הדברים שהטמפרטורה עולה במקצת.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 18-10-27888 מנטפילד (1983) בע"מ נ' Sokolow S.A ואח'

תיק חיצוני :

אמנם גם הספק לא ביקש לחקור בחקירה נגדית את מזהיר המערערת, אלא שכאמור לעיל, לא כלל התצהיר עובדות ספציפיות, וממילא לא עלה הצורך לקעקען. לסיכום, המערערת לא פירטה בכתבי הטענות שהגישה טענה עובדתית כלשהי הראויה לסמוך עילת תביעה נגד הספק; גם התצהיר שתמך בבקשה למתן היתר ההמצאה לא כלל מידע עובדתי כלשהו בקשר לספק; לבקשה למתן היתר המצאה לא צורפו ראיות; והטענה בקשר לטמפרטורה של 3.8 מעלות המצויית בפרוטוקול ההעמסה – הנתון היחידי עליו בוססה הבקשה, כמו גם הערעור - קיבלה הסבר ע"י מזהירת הספק שהמערערת נמנעה מחקירתה, לרבות באשר למקור ידיעתה. המערערת ניצבה אפוא בבית משפט קמא בידיים ריקות.

שקלול הטענות והראיות לעיל מוביל לטעמי למסקנה אחת והיא שהמערערת לא צלחה את הרף, אף שהוא קל, הנדרש להיתר ההמצאה, ולא הוכיחה עילה הראויה לדיון.

8. כפי שציינה חברתי השופטת יעקובוביץ, מתן היתר המצאה מחוץ לתחום הוא בשיקול דעת, ו- "... גם לאחר שמולאו תנאים אלו, עדיין ישמר לבית המשפט שיקול הדעת האם להתיר את ההמצאה" (רע"א 6403/14 שירות מזור א' לתקון ושפוך מוצרי חשמל ביתיים בע"מ נ' Whirlpool Europe S.R.L Italy, פסקה 15).

ברע"א 7205/12 אקולין טכנולוגיות (98) בע"מ נ' EAZ PRODUITS INC צוין כי "לא די שנים את ליבנו אל צרכיו של המבקש, אלא עלינו להתחשב גם באינטרסים של בעל הדין הזר אשר כלל לא מצוי בארץ, ואשר מוטל עלינו שלא להטריחו ללא סיבה הראויה לשמה", והושם הדגש על "הרצון להגן על בעל הדין הזר מתביעה טורדנית". משכך נקבע כי על בית המשפט לנהוג "במשנה זהירות בבואו להתיר המצאת תובענה" וכי "במקרים בהם מתעורר ספק באשר לאפשרות להתיר המצאה - קבע בית המשפט כי הספק יפעל לטובת הגורם הזר".

לטעמי, לא הוכח קיומה של שאלה רצינית שיש לדון בה, למצער יש ספק בקיומה.

9. ובאשר להערת חברתי השופטת יעקובוביץ לפיה בית משפט קמא "בהחלטתו דחה, הלכה למעשה, את ההודעה לצד שלישי מחמת 'העדר עילה'", ובכך חרג ממסגרת הדיון בהיתר ההמצאה ו"עבר לדיון מלא בעילת ההודעה לצד שלישי".

לטעמי, אין למצוא בהחלטת בית משפט קמא את שאין בה, ויש להעמידה, ולו למען הסר ספק, במקומה הראוי ובגבולותיה הנכונים. כל שבית משפט קמא נדרש להכריע בשלב הדיון בהיתר ההמצאה הוא האם

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 18-10-27888 מנטפילד (1983) בע"מ נ' Sokolow S.A ואח'

תיק חיצוני :

הראתה המערערת טענה רצינית שיש לדון בה בקשר לעילת התביעה המועלית על ידה נגד בעל הדין
הזר, זאת ותו לא. בית משפט קמא פסק כי המערערת "כשלה בהוכחת עילת תביעה ראויה לטיעון כנגד
סוקולוב המעלה שאלה רצינית שיש לדון בה" (סעיף 28 להחלטה).

בית משפט קמא לא הכריע בשאלה העקרונית בדבר קיומה של עילת תביעה/שיבוב נגד הספק, גם לא
קבע שדין ההודעה לצד שלישי להידחות. כל שקבע הוא שבדין לצורך קבלת היתר המצאה מחוץ לתחום,
כשלה המערערת להוכיח עילת תביעה המעלה שאלה רצינית, ועל כן לא ינתן לה ההיתר המבוקש. זאת
ותו לא.

התבטאות דומה ננקטה ע"י בית המשפט העליון בע"א 9725/04 אשבורן ואח' שהובא לעיל, עת קבע כי
"המערערת נכשלה במשימתה להראות שיש לה תביעה הראויה לטיעון ככל שזו נוגעת לעצם קיומו
של חוזה לתשלום עמלות בין צדדים, והכל לעניין השאלה האם יש להתיר המצאה למשיבה מחוץ
לתחום השיפוט" תוך שהוא מוסיף באותו היגד ש"אין בדברינו כדי קביעה נחרצת וסופית בדבר קיומו
של חוזה. אף אם לא יתקיים הליך עיקרי בישראל, אפשר שיתנהל הליך בקנדה" (פסקה 13, ההדגשות
שלי).

כך גם בענייננו. קביעת בית קמא מסויגת, אף אם הדבר לא נאמר על ידו מפורשות רק "לעניין השאלה
האם יש להתיר המצאה למשיבה מחוץ לתחום השיפוט", קרי, לא ניתן היתר לנהל את התביעה נגד
הספק בארץ. אין ההחלטה מכריעה בשאלת קיומה של עילת תביעה בכלל, ואין בה למנוע ניהול תביעה
בארץ המקור.

בכפוף להבהרה זו עמדתי היא שיש לדחות את הערעור.

יהודית שבח, שופטת, סג"נ

השופט י. אטדגי:

כחברתי השופטת יעקובוביץ אני סבור כי יש לקבל את הערעור.
כל הצדדים, כך נראה, תמימי דעים כי התקלה אשר הובילה לפסילת הבשר אירעה בשרשרת הובלתו.
שרשרת הובלת הבשר מתחילה בחצר הספק, שאחראי גם להמכלת המכולה (העמסת המטען למכולה)
ולכך שהמכולה תצא מחצרו במצב תקין.
די בכך, לדעתי, כדי להראות כי הספק (המשיבה) הינו "בעל דין דרוש או בעל דין נכון" בתביעה שהוגשה
נגד המערערת, וכן די, לדעתי, בספק שעוררה המערערת, בהסתמך על המסמכים שצורפו לבקשתה,

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 18-10-27888 מנטפילד (1983) בע"מ נ' Sokolow S.A ואח'

תיק חיצוני :

בדבר מועד תחילת התקלה ובדבר גורם התקלה, כדי לקבוע, לצורך הדיון בבקשה להיתר המצאה מחוץ לתחום השיפוט, כי הוצב בענייננו הרף הנדרש על פי הפסיקה להראות כי קיימת כלפי הספק "עילת תביעה טובה" (כלשון תקנה 501(א) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד – 1984).

יצוין בהקשר זה, כי גם המוביל הימי (הנתבעת 4 בתביעה שהוגשה והמשיבה 7 בערעור) לא שלל את אחריותו של הספק בכתב הגנתו (סעיפים 24.7 ו-24.8 לכתב הגנתה), כך שבירור אחריות הספק צריך להיעשות ממילא גם לצורך הגנתו של המוביל הימי.

אני שותף לכן לגישתה של השופטת יעקובוביץ, כי קביעת הממצאים העובדתיים והמסקנות המשפטיות הנובעות מכך באשר לחוסר אחריותו של הספק, כפי שנעשתה בבית משפט קמא, לא נדרשה בשלב בחינת הבקשה שהונחה לפניו.

 13
 14
 יונה אטדגי, שופט
 15
 16

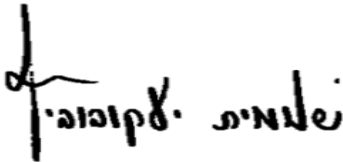
התוצאה

בדעת רוב השופטים אטדגי ויעקובוביץ, וכנגד דעתה החולקת של השופטת שבח – הערעור מתקבל.

ניתן בזאת היתר להמצאת ההודעה לצד שלישי נגד המשיבה.

ובאשר להוצאות הערעור: בבואו לפסוק את ההוצאות במסגרת הכרעתו בגורל ההודעה לצד שלישי נגד הספק לגופה, יתן דעתו בית משפט קמא, בין היתר, גם להוצאות הערעור.

ניתן היום, י"א תשרי תש"פ, 10 אוקטובר 2019, בהעדר הצדדים.

 שלומית יעקובוביץ, שופטת

 יונה אטדגי, שופטת

 יהודית שבח, שופטת, סג"נ
 אב"ד